

Confidential

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2025

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 3

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 5.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephhepotsišo le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE PEDI.
KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano (2 x 25) (50)
2. Araba potšišo E TEE KAROLONG YA A le dipotšišo TŠE PEDI KAROLONG YA B.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya taodišo le mehuta ye mengwe ya ditšweletšwa (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o fe padišišo/palobohlatse. Peakanyo e tšwelele PELE ga taodišo le ditšweletšwa tše.
6. Peakanyo e swanetše go bonagala gabotsebotse gore ke peakanyo. Ka gona o eletšwa go thala mothalo go putlaganya peakanyo ye nngwe le ye nngwe.
7. O eletšwa kudukudu go diriša nako yeo o e filwego ka tsela ye:
KAROLO YA A: Metsotso ye e ka bago ye 100
KAROLO YA B: Metsotso ye e ka bago ye (2 x 40) 80
8. Nomora dikarabo go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Hlogo ga se ya swanela go akaretšwa ge go balwa mantšu.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO...**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a 400–450 (diteng fela).

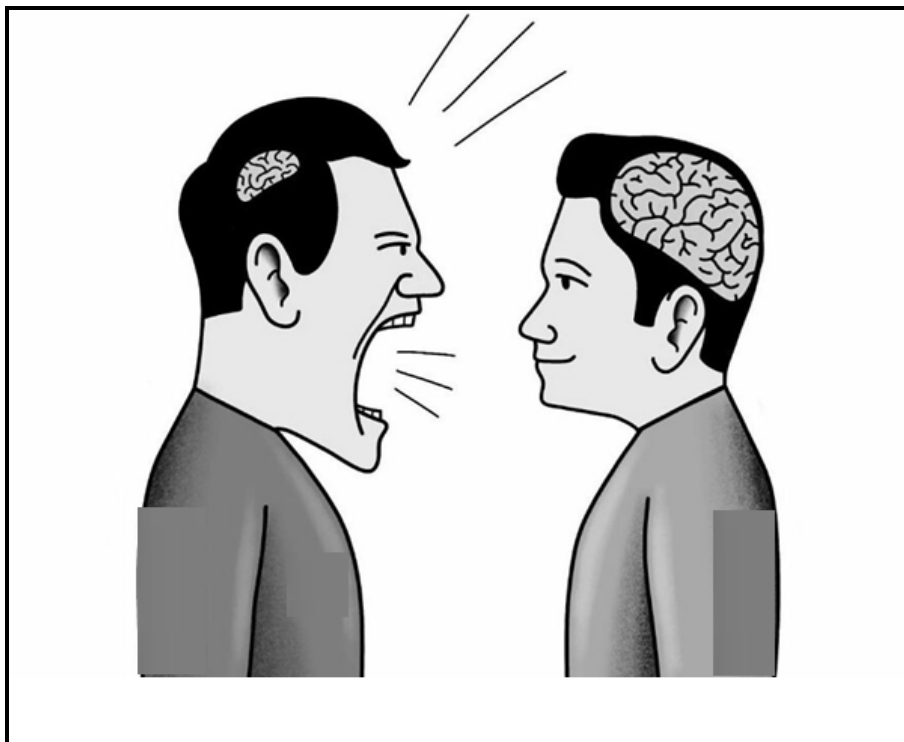
Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, palobohlatse gammogo le sebopego.

1.1	Motsotsong woo ke ile ka lemoga gore bagwera ba a lahletša	[50]
1.2	Go kaonafala ga dipoelo tša Marematlou ngwageng wa 2024	[50]
1.3	Ditlamorago tša phetogo ya leratadima	[50]
1.4	Ke mo ke bonego gore go tseba maleme a mantši go bohlokwa	[50]
1.5	<i>TikTok</i> ke mahlophaasanya	[50]
1.6	Basadi ke baapei ba bakaone go feta banna. Dumela goba o ganetše.	[50]

Lekodišiša diswantšho tše tša ka tlase (1.7 le 1.8) ka kelohloko gomme o kgethe SE TEE sa tšona o ngwale taodišo ka sona. Efa taodišo ya gago hlogo ya maleba.

ELA HLOKO: Dikgopolo tša gago di nyalelane le tše di tšwelelago seswantšhong.

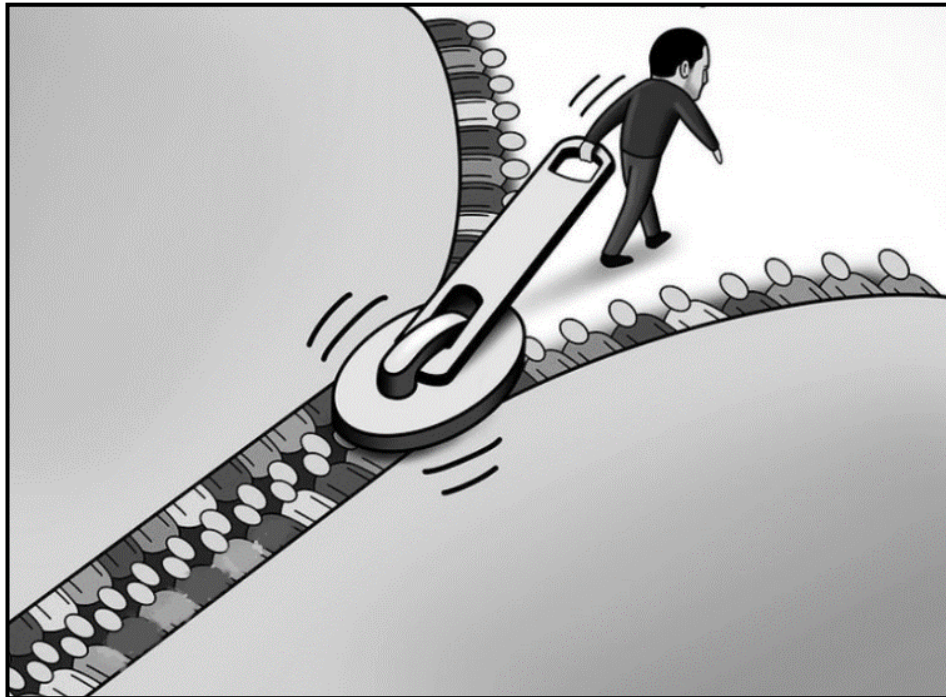
1.7

[Mothopo: www.@successpictures]

[50]

1.8

[Mothopo: www.@successpictures]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO**POTŠIŠO YA 2**

Araba dipotšišo TŠE PEDI go tše tshela tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a 180–200 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, palobohlatse gammogo le sebopego.

2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO

O rekile lebese lebenkelengtsoko la dijo la go tuma gomme o lemogile gore le senyegile le ge le be le sa le nakong. Ngwalela molaodi wa lebenkele lengwalo o ipelaetše ka taba ye.

[25]**2.2 BOITSEBIŠOPHELO LE LENGWALO LA GO TIIŠETŠA KGOPELO**

O bone kwalakwatšo ya sekgoba sa mošomo wa bongwaledi khamphaneng ya go lokiša dibaledi kuranteng ya Dinaledi. Ngwala boitsebišophelo le lengwalo la go tiišetša kgopelo ya mošomo wo o lebeletše dintlha tše:

Boitsebišo bja mong, tša dithuto, maitemogelo a mošomo le dihlatse.

[25]**2.3 POLELO**

Mokhanselara wa motse wa geno o diretše bafsa phadišano ya mmimo wa Lekompo ka letšatši la bafsa. O kgethilwe go fa polelo legatong la bafsa letšatšing le. Ngwala polelo yeo.

[25]**2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO**

Sekolong sa geno go na le morutwana yo a hweditšego difoka tša Bosetšhaba tša Mphato wa 12. Bjalo ka morulaganyi wa kgatišobaka ya tikologo, ngwala potšišotherišano magareng ga gago le morutwana yo mabapi le katlego ya gagwe.

[25]**2.5 ATHIKELE YA KGATIŠOBAKA**

Ngwala athikele ya kgatišobaka o hlaloše seabe sa tlhokego ya mešomo maphelong a bafsa.

[25]**2.6 LENANEOTHERO LE METSOTSO**

Lekgotla la badudi motseng wa geno le be le swere kopano mo le bego le boledišana ka go kgaotšwa ga meetse kgafetšakgafetša. Bjalo ka mongwaledi wa lekgotla le, ngwala lenaneothero le metsotso ya kopano ye.

[25]**PALOMOKA YA KAROLO YA B:****50****PALOMOKA YA TLHAHLOBO:****100**